

Una intricada xarxa d'interessos

El patriarca de la família, Vicente Cotino, pare de l'actual president de les Corts, Juan Gabriel Cotino, no podia sospitar quan va crear una modesta empresa de construcció a Xirivella, Construcciones Cotino, que aquell seria el germen d'un complex hòlding empresarial que ha pouat en activitats tan diverses com la construcció –de les bases dels equips de l'America's Cup a la Línia 5 del Metro de València passant per Terra Mítica: uns 830 milions en licitacions, segons diferents càlculs–, el negoci immobiliari, la producció energètica –de manera epidèmica– o la gestió de residències de la tercera edat, a hores d'ara, l'activitat que millor rendiment dona al grup.

Els anys de la bombolla urbanística i l'expansió d'obra pública i civil, que han coincidit al País Valencià amb el període de govern del PP a la Generalitat, foren intensos i fructífers per al grup Sedesa, el conglomerat d'empreses controlat des d'Asedes Capital, la societat tenidora de les accions on, històricament, han figurat com a accionistes diversos membres de la família, com ara el mateix Juan Cotino. Oficialment, el polític deixà de ser accionista el 1991, coincidint amb l'arribada a l'Ajuntament de València com a regidor, el seu primer càrrec rellevant.

Tot i que apareixen uns altres familiars en l'accionariat de l'entramat, el nebot de Cotino, Vicente Cotino Escribà, és la biga mestra del conglomerat, la part visible que apareix en totes les informacions relacionades amb Sedesa i les seues branques. Una de les més polèmiques és la de la gestió de residències geriàtriques atès que bona part de les condicions de concessió i explotació –sempre en benefici dels concerts– s'articularen amb Cotino al cap de la Conselleria de Benestar Social, entre els anys 2007 i 2009. En societat amb el controvertit empresari alacantí Enrique Ortiz –poseïdor del 39% de les accions– Gerontocentros del Mediterráneo, que opera com a Savia Centros Residenciales, controla una vintena d'aquestes instal·lacions,

La família Cotino i la seua intricada xarxa d'empreses del Grup Sedesa apareixia en quasi totes les salses empresarials de les darreres dècades a través d'inversions, concessions d'obra pública i serveis amb l'allargada ombra del president de les Corts planant i complexes i compromeses relacions societàries.

cosa que suposa un 30% del sector. L'empenta de Juan Cotino és decisiva: dels 11,2 milions d'euros que Savia ingressa el 2006, es passa a 40,5 milions el 2009. I el canvi de gestors en la conselleria no ha variat la posició de privilegi dels Cotino en el sector.

En contraposició, l'activitat immobiliària i de construcció, com en tants grups empresarials, és el gran llast de Sedesa. L'any 2010, el grup és venut a l'empresa sevillana Ezentis i passa a

denominar-se Ezentis Infraestructuras, en el que era una fugida cap endavant de Vicente Cotino, un intent de desfer-se dels enormes deutes de Sedesa, que no impedirà que es presente concurs de creditors. L'operació és qualificada d'"inexplicable" des de la capital andalusa i es desfà un any després amb l'eixida d'Ezentis. Moltes de les societats associades a Sedesa estan ara mateix extingides o inactives. Actualment, l'activitat empresarial de Vicente Cotino, desvinculada del perfil immobiliari de Sedesa, s'està centrant en inversions a l'estranger –principalment en Hispanoamèrica– a través de Pontia Capital i una complexa i atapeïda xarxa de filials. Pontia era una antiga societat de capital risc.

Abans d'això, les inversions de la família, a través del nebot de l'ex-conseller, han estat molt diverses. Mitjançant Worldwide Circuit Management, Cotino es va associar amb l'ex-motociclista Jorge Martínez *Aspar* per a la construcció d'un circuit a Hongria –país on la família també tenia negocis immobiliaris– que no va fructificar. Els Cotino també entraren a finals del 2007 en l'accionariat de Valmor Sports, l'empresa organitzadora del gran premi de Fórmula 1 de València. Així mateix, hi ha hagut relacions empresarials amb Enrique Bañuelos en la societat Afirma, la successora d'Astroc. O amb el sogre de Vicente Cotino Escribà, l'empresari gallec José Antonio Souto, en operacions moltes vegades fallides a causa del final de la bombolla.

Vicente Cotino Escribà, biga mestra del conglomerat.

Els negocis de

VICENTE COTINO

PONTIA CAPITAL
Fons d'inversió

Després de la desfeta dels seus negocis immobiliaris, Vicente Cotino Escribà reorganitza la seua activitat empresarial des d'aquesta societat, dedicada oficialment a l'assessorament estratègic, financer i operatiu d'empreses. Entre les empreses participades, **Kalites** (enginyeria), **Niliten** (infraestructures i medi ambient) o **Reciclados del Mediterráneo**. En origen, Pontia Capital era un fons d'inversió reconvertit per obrir noves vies de negoci a l'estranger (Europa, Amèrica i Àfrica).

OBRES I CONSTRUCCIONS

La trajectòria constructora de Sedesa és impossible de condensar en unes línies, però el grup dels Cotino tragué un rendiment extraordinari de l'era megalítica de les grans obres i esdeveniments: Terra Mítica, Oceanogràfic, les bases de l'America's Cup, el passeig marítim del Port, la Ronda Nord de València, Terra Natura, l'execució de diversos trams d'AVE o la remodelació del Port de Sagunt porten el segell dels Cotino.

TERRA MÍTICA

AMERICA'S CUP

Text: Xavier Aliaga / Gràfic: V. Prieto

INVERSIONS EXTERIORS

JOSÉ A. SOUTO

Sedesa ha realitzat inversions a Galícia derivades de la recerca de negoci però també de les relacions personals: concretament amb el sogre de Vicente Cotino Escribà, José Antonio Souto, empresari gallec propietari del grup **Tecam** i promotor del macrocentre d'A Coruña Marineda City. Una UTE entre **FCC** i **Sedesa** resultà l'adjudicatària de la primera fase de construcció.

IMISON

Uns altres negocis a Galícia feren fallida, els relacionats amb la divisió d'àrids encapçalada per l'empresa **Imison**. La caiguda imparable en el sector de la construcció provocà que les pedreres d'àrids que els Cotino tenien a Galícia, **Áridos de Trazo** i **Leitosa**, presentaren concursos de creditors.

EASTERN EUROPE

WORLD CIRCUIT MANAGEMENT

Sedesa Eastern Europe, SL fou creada cap a 2002 amb l'empresari hongarès Janos Kovacs per obrir negoci en aquell país amb la mediació de la consultora de Pere Mayor. Una dècada després, es va desfer la societat. Mentrestant, **World Circuit Management** s'associà amb Jorge Martínez Aspar per fer un circuit a Hongria que no va veure la llum. I serví com a porta d'entrada dels Cotino en **Valmort Sports**.

JORGE MARTÍNEZ 'ASPAR'

A hores d'ara, però, els problemes de Vicente Cotino Escribà –i de manera indirecta del seu oncle– tenen a veure amb les relacions perilloses amb la trama Gürtel: la policia atribueix

a dues empreses i una fundació de Sedesa pagaments a Orange Market per la celebració d'actes que no s'han celebrat. Fins i tot, Cotino negocià amb un dels caps visibles de la trama, Pablo

Crespo, l'adquisició per part de Sedesa de la mercantil Easy Concept, una de les empreses de la trama de Francisco Correa. Mentrestant, les relacions societàries amb Enrique Ortiz, imputat pel

la família Cotino

JUAN COTINO

L'antic conseller no figura actualment com a accionista en cap dels negocis de la família, però pocs dubten que la seua posició ha beneficiat el grup familiar Sedesa a l'hora de fer diferents negocis.

ASEDES CAPITAL
societat patrimonial

Asedes Capital, societat amb domicili social a Aldaia, és l'empresa tenidora de les accions del grup **Sedesa** i on han figurat històricament com a accionistes diversos membres de la família. Juan Cotino no hi figura com a accionista des dels anys 90. El cap visible del grup, com a administrador o des de diferents atribucions, ha estat sempre Vicente Cotino Escribà.

EZENTIS

L'any 2010, l'empresa sevilla **Ezentis**, presidida aleshores per Mario Armero, adquiria el 100% de Sedesa, tret d'alguns actius immobiliaris conflictius, per 21,5 milions d'euros, una operació estranya i fortament qüestionada atès el deute de l'hòlding dels Cotino calculat aleshores en uns 244 milions d'euros. Un any després, l'empresa resultant, Ezentis Infraestructuras, presenta concurs de creditors. L'operació es reverteix a finals del 2011 en entrar la societat en procés concursal. Vicente Cotino recupera el control d'una divisió d'infraestructures que en aquell moment presenta un deute de 233 milions d'euros.

ENRIQUE BAÑUELOS

Sedesa, a través de la filial **Martibalsa**, es va convertir el 2008 en accionista d'**Afirma**, l'empresa hereva d'**Astroc**, un dels gegants immobiliaris amb peus de fang impulsat per Enrique Bañuelos. El 2009, Vicente Cotino anuncia la venda de Martibalsa a la societat **Crein**,

ÁLVARO PÉREZ 'EL BIGOTES'

Sedesa Inversiones

Sedesa Obras

Fundación Sedesa

cas Brugal, tampoc són còmodes: el nebot apareix en moltes de les gravacions fetes a instàncies del jutge.

Un altre problema generat per la frondosa xarxa d'empreses de Sedesa: l'Au-

diència Nacional investiga una quinzena d'operacions irregulars entre les empreses del grup i Bankia, en concret la concessió de préstecs als Cotino, incloent-hi 35 milions d'euros a la societat Share

CONCESSIONS

SEDESA CONCESSIONES SLU

La divisió de concessions de Sedesa es constitueix el 2005 amb l'objectiu social de la construcció, gestió, explotació, equipament, execució, conservació i manteniment "de toda clase de obras, construcciones e infraestructuras". Un objectiu que es va complir.

GEROCENTROS

GeroCentros del Mediterráneo, la societat que controla el 30% del sector de les residències geriàtriques i que opera amb la marca **Savia Centros Residenciales**, té **Sedesa Concesiones** i **Enrique Ortiz e Hijos** com a accionistes majoritaris.

ENRIQUE ORTIZ

AUTOVIA CV-50

Sedesa Concesiones també tenia un 30% de l'empresa **Autovia del Camp de Túria SA**, concessionària des de l'any 2007 de la construcció i explotació pel sistema de peatge en ombra d'un tram de la CV-50 per 550 milions d'euros. S'està negociant revocar la concessió.

Dues de les empreses del grup, **Sedesa Inversiones** i **Sedesa Obras i Servicios**, més la **Fundación Sedesa**, apareixen en el sumari del *cas Gürtel* per haver abonat quantitats a **Orange Market**, uns 200.000 euros, per actes que no es van realitzar. El rastreig dels comptes bancaris, de la facturació i la comptabilitat fan arribar a aquella conclusió. La relació amb la trama de Francisco Correa és ben estreta, fins al punt de negociar la compra per part dels Cotino d'una de les seues mercantils, **Easy Concept**.

Capital per a l'adquisició d'actius immobiliaris en l'Europa de l'Est. Uns dels múltiples tentacles de la família.

Xavier Aliaga